

ORSZÁGOS
VENDÉGLŐS SZAKKÖZLÖNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLÖNY

A MAGYAR VENDŐGLŐS- ÉS KÁVÉSZIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

A SZÉKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROSKO IPARTÁRSULATÁNAK,

A SZABADKAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉHÁZTALAJDÁNOSOK ÉS KOCSMÁROSKO EGYLETE, — AZ ARADI PINCÉR SEGÉLYŰZ- ÉS ELHETVEZŐ EGYLET

HIVATALOS LAPJA.

Előfizetés: Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.Szerkesztő és lapfajlanos:
Flór Győző.Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

Borértékesítési kormány-akció.

Régóta vajdó kérdést képez a bor értékesítésére irányuló legcélszerűbb módjának a kitalálása. Sűrűn foglalkoztak ezzel a kérdéssel a magyar bortermelők, a magyar borkereskedők és egyéb érdekeltek körök, anélkül azonban, hogy megtalálták volna azt, amit keresettek és kutattak. Nem találták meg eddig azt a célravezető alapélményt, amelyre a borértékesítést sikerrel felépíthették volna.

A Magyar bortermelők szövetsége röviddel ezelőtt ismételte azon már korábban kimondott kívánását, hogy a pénzügyminiszter törölje el a boritaladót, hogy ezután a bor olcsóbbá tételével emelkedjék a fogyasztás. Utóbb tartott értekezletükön már egy kissé harciasabb tónusban ismételték ezt a kívánást, oly módon, hogy a kormány nem reagál arra a célra, ve őnek talált óhajra, hát akkor sorompóba szőlőjük az ország bortermelőit és újabb küldöttséggel szorítják sarokba a pénzügyminiszter.

A borital-adó eltörlésével foglalkoztak a vendéglősök országos kongresszusai is ugy Budapestben, mint Szabadkán és ebben a tekintetben egyetértettek a termelőkkel és borkereskedőkkel. A két kongresszus egyik kívánása közt ezt is a kormány elé juttatta, — de az eredményre várhatunk. Telt ugyan a pénzügyminiszter — nem ígért, hanem említett, hogy a boritaladóval is kell foglalkozni, mert sürgős, hogy azonban mikor kerül sorra, azíránt nem nyilatkozott.

Ehelyett tettek más valamit. A pénzügyminiszternek természetesen nem lehet kedves dolog, ha ilyen követelésekkel ostromolják. Az agresszivitást pedig sehogysém szereti. Hogy tehát időt nyerjen a gondolkodásra és az ügy megfelelő előkészítésére, a forumra szólította a földművelésügyi minisztert, — lévén a bortermelés a mezőgazdaság egyik fontos ága- és e hó 6-án tartott az érdekeltek bevonásával — borértékesítő-szaktanácskozást. A földművelésügyi miniszter 10 kérdés pontot terjesztett a tanácskozmány elé, ezek fölött folyt a vita, szakvélemény és tanácskozás és most ismerve a szakkérdés: termelők és kereskedők véleményét, — az ügy egy darabig pihenhet. Így segített a pénzügyminiszter

önmagán, hogy egy darabig legalább neki ne kellemetlenkedjenek, — mert rámutathat, hogy a kormány amúgy is lehatóan foglalkozik az általa is elismert fontos ügygel.

A borértékesítési anketának kiomborodó vezérforlana az volt, hogy a borértékesítést szövetkezeti alapon óhajja a kormány fogantatni, ilyen szövetkezeteket támogatna és segítséget lenne a szőlősgazdáknak a termésük értékesítésére. Ettől a szándéktól a borkereskedők máris megijedtek, noha erre alig van okuk, mert az anketán elnökölt államtitkár a többi közt ezeket is mondta:

»Nincs semmi olyan tervünk, mely a tisztességes kereskedelem érdekeit csorbítaná. És viszont nincs semmi okunk titkolni, hogy azokkal a körökkel szemben, amelyek ezen a határon túlesnek, kiemeltet gyakorolni határozottan hiba lenne».

A tanácskozmány befejeztül az államtitkár ezeket mondta:

»A szövetkezeti forma és a kereskedelmi érdekek között nem lehet ellentétet keresni; nem az a cél, hogy a borértékesítés terén csak kizárólag a termelőkből álló szövetkezeteket támogassuk, hanem keresni kívánunk olyan megoldást, melynél mindkét foglalkozási ág összműködését biztosítani lehessen».

Dacára ezen nyilatkozatoknak, félnek a borkereskedők a borértékesítést ilyen módjától, mert attól tartanak, hogy az érdekeik nem igen illeszthetők be a bortermelők borértékesítő szövetségébe. Mindenesetre azonban nagyon is érdekes, hogy az ilyen anketokra nem hívják meg az aktív vendéglősöket és italmérőket, kik tulajdonképen egy a termelőknél, mint a borkereskedőknél a közvetítői és kiket ebben a kormányakcióban újabb veszély fenyeget. Fenyegeti őket pedig az a veszély, hogy még jobban akarják tagítani az italmérést, s ezáltal a hivattaszerű italmérő fogalmát csökkenteni.

Erre vall a kormány által fölállított kérdőpontok 7-ike és 8-ika, de erre vall az anketón elhangzott egyik-másik kívánalom is.

A kérdőpontok 7-ike így szól:
»Hol és mi módon volnának — nagyobb külföldi városok mintájára — hazánkban is hatóság felügyelet és

ellenőrzés alatt álló ugynevezett városlázi pincék, vagy kisebb borkóstolók, (bodegák) létesítendők?»

A 8-ik kérdőpont ilyen szövege volt:
»Mennyiben és milyen eredményre foglalkoznak ez idő szerint a termelők saját természetüri borainak kímérésével, vagy kis mértékben való elárúsításával s idevonatkozólag vannak-e esetleg bizonyos kívánásai? Ebből a két kérdésből világosan tűnik ki annak a törekvésnek az alapdologlata, hogy tagítani óhajják az italmérést, újabb alkalmakat keresnek az italmérés decentralizálására, mintha bizony még nem is volna egyik italmérés a másikkal a háttán.

Az anket egyik szónoka pláne azt kívánta, hogy a kormány módosítsa a törvényt oly irányban, hogy köztisztviselők, lelkészek, tanítók legalább zárt palackokban árusíthassanak bort.

Ha tehát az ilyen módon való borértékesítéstől val valakinek károsítást feltehető, az az semmi esetre nem lehet a bor, kereskedő, hanem a vendéglős, melynek esztriszenciális érdeke, hogy idejekorán foglaljon állást ezen akció ellen és emeljen óvatot az ellen, hogy az órovására nyerjen megoldást a magyar bor értékesítésére.

A mai gazdasági viszonyok közt a vendéglős és kocsmáros amúgyis nem a saját maga javára, hanem a bortermelő és borkereskedő javára dolgozik és ha a drága beszerzési árak mellett a tisztességtelen versenyben egészen alámerülne nem akar, kötelessége a legelőnyösebben védekezni.

A Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata hivatalos közleményei.

Az ipartársulat hivatalos helyisége: VIII., Rákóczi-ut 13, II. 20. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogtanácsot ad az ipartársulat minden tagjának a társulat ügyésze: dr. Waigand József, lakik IX. ker., Üllői-ut 5. — A jogtanácsadás a tagokra néve díjmentes.

Az ipartársulat tagjai minden szakipari-, adó- és illektügyben, szakbeli utbaigazításért forduljanak az ipartársulat titkárához.

Az ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” útján közöltetik. — Ugyancsak a *Pénteki társas összejövetelek* sorrendje is ebben a rovatban hoztatnak a társulati tagok tudomására.

Pénteki összejövetelek.

A legközelebbi társas összejövetelek, (uzsonnos) sorrendje. — *Összejövetel mindig délután 4 órakor.* — Március 20-án: *Schüller* Hubert vendéglőjében, IX, Remete-u. 7. Március 27-én: *Hohl* Sebestyén vendéglőjében, Gyep-u. 50. Április 3-án: *Weiszler* József vendéglőjében, IX., Soroksári-ut 108. (Közlekedési közúti villamos, sertésvághídi végállomással szemben.) Április 10-én: *Tieber* Ferenc vendéglőjében, VIII., Népszínház-u 53.

A borok derítéséről és szűréséről.

Dr. Graff G. tanár előadása.*

(Folytatás.)

Miután igen egyszerű vagy lehetőleg erősen borsavas, illetőleg almasavas borral 24 óráig dagadni hagyjuk, a vastagon folyó tömeget lassankint további 3 liter borral hígítjuk meg a most vékony folyó kevereket a vizahólyagból származó borszerű cafatok visszatarítása céljából kendő vagy szűrőn át öntjük és azután a derítendő borhoz adjuk.

A vizahólyaggal való derítés, ha a jelzett eljárást követjük, nem okoz nehézséget és nagy hordókban is mintegy 8 nap alatt teljesen lecsapódik a csapadék.

Általános szabály az, hogy igen cersavszegény boroknál csak megfelelően kevés vizahólyagot — mintegy 1½ grammot hektoliterenként — alkalmazunk, mert a csapadék különben nem csapódik le, cersavú boroknál megfelelően több vizahólyagot — pl. 3—4 grammot hektoliterenként — vehetünk, mert különben a borokból nem tűnethető el teljesen a zavarosság, azonban általában a vizahólyag inkább cersavszegény borok derítésénél jön tekintetbe. Ha alkalmazandó valamely derítés nem elégséges és még egy másik válik szükségessé, akkor többnyire kell, hogy a borhoz előzőleg hektoliterenként, mintegy 3 gramm tantit adjunk, hogy a vizahólyag alaposan „megragadtassék” és a derítés meg ne akadjon.

Azért a derítés alkalmazása előtt — már az első derítés előtt is — az ismert cersavszegényekkel meg kell vizsgálni, hogy van-e és mennyi cersav a derítendő borban, mert különben a derítéssel lényeges kárt okozhatunk.

Ha például valamely nagyon cersavszegény bornál több derítéssel alkalmazunk, mint amennyi a bor jelenlevő cersavtartalmát mellett „megragadható” és kicsapható, akkor előfordulhat, hogy

a derítőszernek nem csak egy része, hanem az egész derítőszer oldalalul marad a borban és később csak lassanként csapódik ki, úgy, hogy sohasem kaphatunk tiszta bort. Ha az egész derítőszer megakad, annak oka az, hogy a vizahólyag — és ez vonatkozik a zselatinra is — feleslegben használva a cersavval keletkezett végületet oldott állapotban tartani képes.

Ha elhoben cersavú bornál túlságos óvatossá voltunk és túlkeves vizahólyagot alkalmaztunk, akkor nem szabad azt a hibát elkövetni, hogy megfontolatlanul talán még mesterségesen adunk a borhoz cersavot, abban a feltételben, hogy a bor cersavhiány folytán nem tisztult meg a derítőszer hatására; sőt ellenkezőleg, ez esetben még egy másik adag vizahólyagot kell alkalmaznunk, azonban ezt az operációt csak akkor végítik keresztül, ha megfelelő vizsgálat alapján meggyőződünk arról, hogy mely derítőszer alkalmazhatjuk az adott esetben célszerűen, vagy hogy mi volt az oka annak, hogy a derítőszernek nem volt meg a kívánt hatása.

Ha tehát ilyen módon a vizahólyagnak derítőszerként való alkalmazása nem ütközik lényeges akadályokba és rendszeren jó sikerrel jár, alkalmazásának mégis két korlátozásáról kell megemlékeznünk: Először megnyúlódott boroknál a vizahólyaggal való derítés előtt a bornak erős korbácsolása szükséges a nyálka szétépése végett, sőt esetleg spanyolfölddel kell előzetesen a nyálkát lecsapni; másodszor a vizahólyagnak vörös boroknál való alkalmazása nem ajánlatos, mert a vörös borból túlságosan sok színanyag csaptnék ki a vizahólyag által.

Egy másik, a vizahólyaggal közel rokon derítőszer a *zselatin*, amelyet a csontok porcozóállományából nyernek. A legfinomabb, levélalakban, a kevésbé finom, azonban még használható, sárga-barna táblák alakjában kerül forgalomba; oldás után lehetőleg kevéssé legyen enyvszerű és minden körülmények között friss, nem penészes szaga. Minthogy a zselatin mint derítőszer csak a bornak aránylag nagy cersavtartalma esetén hat, azért a zselatint különösen erősebb színű boroknál szokták alkalmazni, mert ezek a törkölyön való hosszabb állás folytán több színanyagot és cersavot vettek fel a törkölyből.

Eközben nemcsak a zavarosságot tüntetik el, hanem egyuttal a fehér bor színét is halványabbá akarjuk tenni; továbbá az a célunk a zselatinnal, amelyet 5—10 grammnyi mennyiségben, erősen megbarnult, zavaros boroknál egész 20 grammnyi mennyiségben is alkalmazunk hektoliterenként, hogy a bor nyers ízét elvegyük, amelyet a törkölyön való hosszabb állás után fölvet, tehát a zselatinnal való derítés által a bort enyhébb ízűvé is akarjuk tenni.

Ha igen halvány színű vagy majdnem színtelen bort akarunk zselatinnal deri-

teni, akkor az illető borhoz előzőleg a megközelítőleg dupla mennyiségű tantit — kevés borban vagy szeszen oldva — kell adnunk; ilyen körülmények között meglehetősen nyálkas borokat is előzetes korbácsolás után igen eredményesen deríthetünk.

Ha az eddig leírt két legfontosabb derítőszerrel mondottakat összefoglaljuk, akkor mondhatjuk, hogy a vizahólyag alkalmazása akkor alkalmasabb, mint bármely más derítőszeré, ha cersavszegény borral van dolgunk és ha nem szándékozunk a bor nyers ízét és sötét színét eltávolítani. A vörös boroknál a vizahólyag alkalmazása általában nem ajánlatos. A zselatinnak cersavú boroknál különösen akkor adunk előnyt, ha a túlsótét szint eltávolítani, vagy a kemény ízt enyhíteni akarjuk. Míg azonban a vizahólyagból sokszor már 1½ gr. hektoliterenként elégséges, addig a zselatinból 5—10 grammot, sőt esetleg többet is kell alkalmaznunk hektoliterenként.

(Folyt. köv.)

TÁRSULATI ÉLET.

A győri vendéglősök szikvizgyára. Nyolc év óta áll fenn a győri vendéglősök és kávéos szikvizgyári szövete, mely üzletkörébe vonja a sörbizományt, az ásványviz és jégáru-tást. A záróamadás a vállalat szép fejlődéséről tesz tanúságot, amennyiben az előző év eredményéhez képest, 1907-ben 9600 koronával emelkedett a bevétel. A múlt év tiszta nyeresége 7408 kor. Osztlaké 50 korona üzletrész után 2 K. 50 fill. Tartalékalapja 14046 kor. beszerzési alapja 6348 kor. A szövetekezeti ház értéke 58570 kor. A jelentést a közgyűlés helyesléssel vette tudomásul, köszönetet fejezve az elnökségnek és igazgatóságnak az elért eredményért. A megjelölt választás a következő eredménnyel végződött. Az igazgatóság tagjai lettek: Gaál János, Hannich József, Kramweher Elek, László József, Pernitz Lajos és Tosch János. Póttagok: Marschal Kálmán és Szabó János. Számvizsgáló: Németh Ferenc.

A „Győri pinceszegélyes” közgyűlés alkalmával közbehozajította 1907. évről szóló záróamadását, mely haladás számba vehető. A *bevétel*: 1550 kor. 88 fillér volt; a *kiadás*: 1143 korona 80 fillér, a *bevételi többlet*: 407 korona 80 fillér. Az egyesület vagyona: 17,992 korona 14 fillér, mely nagyszik: szakiskolai-alapra: 11,473 kor. 90 fill., a ház és segély-alap vagyona: 5518 kor. 24 fill. — Taglétszáma: 114 rendes és 33 pártoló tag. Az elmúlt évben több tagnak 354 kor. 40 fill. segélyt adott. A választmány jelentést a közgyűlés köszönetének kifejezésével vette tudomásul.

* Ennek a nagyfontosságú előadásnak közlésére a „Borszáti Lapok” t. szerkesztőségétől nyertünk engedélyt. A szerk.

Somogy megyei vendéglősök a miniszternél.

Somogyvármegye ismert határozatát, melyely a vendéglősök vasárnap 9—12 óráig való zárva tartását mondta ki, az ottani vendéglős-ipartársulat meglebbezte és ebben az ügyben e hó 12-én negyvenöt vendéglős-küldöttség keverte fel *Wekerle* Sándor pénzügyminisztert és *Andrássy* Gyula gróf belügyminisztert. A küldöttséget az ipartársulat elnöke *Grünwald* Mór és *Pittner* György alelnök vezették. A két miniszter az országházban fogadta a küldöttséget. Az országház előtt *Gundel* János, a vendéglősök szövetségének elnöke, *Lukács* János és *Malosik* V. csatlakoztak a küldöttséghez.

A küldöttség szónoka dr. *Thaly* László, a kaposvári kerület orsz.-gyűlési képviselője volt, ki beszédében rámutatott a somogyvármegyei vendéglősök érdekeit sértő határozatra és annak megsemmisítését kérte, mert — úgy mond — ez a határozat nemcsak a vendéglős-ipar érdekeit sérti, hanem az osztó igazságnak sem felel meg. A szegény embernek szórakozásra hetenként csak egy nap jut s ez a vasárnap. A beszélés és szorgalmas somogyi nép hétköznap nem jár kocsmába. De a Balaton jövője is kockára volna téve, ha ez a határozat életbe lépne.

Az az indoklás, hogy a kocsmák nyitvatartása zavarja a vasárnap istentiszteletét, nevelésének. A szabályrendelet világosan határozza meg a távoltságot a templom és kocsmák között. Végül arra kérte a két minisztert, hogy a felebbezésnek adjanak helyt és semmisítsék meg a sérelmes határozatot.

A képviselő után *Gundel* János mutatkozott be, s ő is megemlítette az előbbi ügyet, majd nyomban, az alkalommal élve, a budapesti viszonyokat hozta szóba, melyek ugyan nem igen érdekelték a somogyiakat és nem is tartoztak az ő speciális ügyükhöz és ezért előadásában olyan hozzávalmas volt, hogy *Andrássy* gróf türelmét vesztvén, otthagya a szónokot és a küldöttséget. *Gundel* urat azonban ez nem altertálta, hanem igyekezett a miniszterelnök türelmét is próbára tenni, ki többször közbeszólt ilyen szavakkal: »nem áll, »nem igaz«. Végre *Gundel* ur megis észrevette a miniszterelnök türelmetlenségét és befejezte nagynehezen beszédjét.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter a következőképen felelt:

Tisztelt Uram!

Legyenek meggyugodva felebbezésük sorsa iránt. Mi igyekeznünk fogunk a kérelem megoldását olyképpen intézni, hogy érdekeiket ne sértse. — *Gundel* János beszédére a következőket mondotta: Nem áll, hogy a miniszterium nem tesz semmit ezen ipar terén fennálló anomáliák megszüntetésére. A két év előtt *Budapestben* tartott koc-

smáros kongresszus ugyanilyen irányban benyújtott és hozzáam jutottat kérelemre rendeletet *Bocsajtottam ki a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben utasítottam őket a törvény és szabályok szigorú betartására és az italmérésék csökkentésére.* (A fővárosi vendéglősök és kocsma-árasokról tényleg a miniszterelnök ur említtette 1906-ban, a bpesti orsz. kongresszus óta vettek komoly tudomást. Szerk.) Ám jogokat el nem vehetünk. Új jogokat azonban korlátozunk. Azt a kívánságot, hogy új jogok kiadása előtt hallgatassák meg az ipartársulat véleménye, kivitethet, egyrészt azért, mivel vidéken nincsenek mindenütt ipartársulatok s másrészt, mivel nem rendelkeznek a kellő helyismeretekkel. Azonban utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az engedély kiadása előtt kötelesek úgy a helyhatóság, mint a politikai hatóság véleményét kikérni. Majd a borítaladó reformja tárgyalása alkalomával, mely rövid idővel leírul napirendre, igyekezni fog megoldani az italmérés bajait is.

A küldöttség megnyugvással fogadta a miniszter ígérteit és bizalmat helyezve szavaiba, távozott.

A somogyi vendéglősök kártársakat nagyon kelemenlően érintette *Gundel* János tapintatlansága, hogy az ő ügyükbe belekevert a bpesti helyi dolgokat és oly hosszadalmasan dikciózott, hogy a miniszterelnököt egészen elkedvetlenítette s úgy tett, mintha a miniszter ügyét a somogyiak sérelmének fontosságáról elterelni akarta volna. Már pedig nem azért jöttek Somogy megye minden járásából a vendéglősök *Budapestre*, hogy statisztájának *Gundel* ur helyt bajajhoz.

Ugyanily megütözést keltett a somogyi vendéglősök képviselői távollmaradása a küldöttség tisztelgetését s csupán dr. *Thaly* László tartotta érdemesnek, hogy a küldöttség úgyet magárára tegye. »Majd lesz meg a Somogy megyében« mondogatták és lenyeltek a sérelmet.

A küldöttségben résztvettek: *Grünwald* Mór elnök, *Pittner* György alelnök, *Mayer* Berei József, *Kertész* Adolf, *Moortz* Imre, *Győri* József, *Soós* József, *Hirschfeld* Jakab, *Hegyi* Gyula, *Rosenberg* Izidor, *Hermann* Manó, *Szabó* József, *Beck* Ádám, *Kohn* Ernő, *Kanter* György, *Guth* Ignác, *Bölle* Ferenc, *Rozenfeld* Miksa, *Moger* József, *Róth* Miksa, *Schlesinger* József, *Fehér* József, *Weisz* Pongrácz, *Fleischmann* Miksa, *Grozly* Antal, *Török* Mór, *Berger* Vilmos, *Dávid* Sándor, *Mattis* Sámuel, *Huszár* Márton, *Spitzer* Gábor, *Tatár* Gusztáv, *Antl* Mór, *Krausz* Lipót, *Lam* Mihály és a »Fogadó« részéről *Matsáid* János.

Védelmet a főpincéreknek!

Több főpincérről kaptunk már panaszos leveleket, melyek arról szólnak,

hogy mennyire csapják be a főpincérek azokat a profánitásokat adósságainálók és biccelők, kik a bizalmat visszaélik, az illető helyről fizetés nélkül megugranak, hogy más városban ugyanazt tegyék. Az ilyen paraziták egész nyugodtan eltartatják magukat a főpincérekkel, kik a nagy vesztésük mellett nem tudják, hogy mi módon védekezzenek ellenük.

Ez a speciális fajzat megjelenven a szállodában, adja a nagyjot és előkelőt, sokszor, még hazulról utána jön a pénz, még készpénzt is kicsal a főpincérről, megurik aztán ezzel a kölcsönrel is, meg a számlával is. És ezek a csavargók ilyen módon hónapokig jól élnek, gondosan eltartatják magukat és a szegény főpincérek egyszerre csak hült helyüket találják.

Ez ellen védekezni kell és a védelem a legmesszebbmő eszközökkel is joggal lehet felhasználni, mert notórius csúdkal van dolguk a főpincéreknek. A kérdés csak az lehet, hogy mi módon védekezhetnek; melyek lehetnek azok az eszközök, melyek a védelem nyújtására alkalmasak. Előfólt kell gondofoldni a főpincéreknek, kiket *Marton* Vilmos, a kolozsvári Központi fogadó főpincére az iránt kér, hogy mondják el véleményüket a »Fogadó« utján, hogy minden érdekelt hozzászólhasson, amiből mindenesetre le fog szűrődni valamelyes gyakorlati támpont, mely alkalmas lesz a védelemre.

A mi véleményünk a következő: Az idegen (tehát a kit nem ismernek) töltsön ki egy nyilvántartási lapot, ha a szállodában megszáll, melyen a neve, foglalkozása, kora, családi állása, állandó lakhelye rajta legyen és az is, hogy honnét utazott oda. Ha kereskedelmi utazó, akkor töltsé ki azt a rovatot is, hogy milyen szakmat, milyen céget képvisel és hol van annak a cégnek a székhelye.

Igaz, hogy az olyan egyen aki eszmi akar, mindezen kérdésekre hamis adatokat is irhat be, de a pincér készszen róla megfelelő személyleírást, ruinakódásán stb. feljegyzésével. Szükséges továbbá a mindennapi fizetés behozatala. Ha azután az ilyen passas egy vagy több napi tartozással megugrik, há akkor nyomban a *Fogadó*nak két másolatot küldeni a nyilvántartási lapról, meg a személyleírásról arra a célra, hogy a *Fogadó*ban tudtul adassék az érdekelt főpincéreknek, ki, mikor, honnét és mennyi adósság hátrahagyásával szökött meg.

Ha az illető, ki ilyen gonosz szándékkal száll meg valahol, a személyre nézve hamis adatokat mondott, vagy irt be, ott van a személyleírás, mely ha jól készül, igen hamar hurokra viszi az ípsét.

Ez a mi véleményünk a védekezésre. A főpincéri karnak készségei bocsáj-tuk rendelkezésre a »Fogadó« hasábjait, amivel anyagi érdekeik megvédésére a

magunk részéről segédkezett óhajunk nyújtani.

A «Fogadó» a legelterjedtebb szaklap; a vidéken szívesen olvassák, minden városban járatták, így tehát a *nyomozások* és *óvások* sikerrel járhatnak.

Ha azonban az érdekeltektől szaktársak praktikusabb módot és eszközt tudnának, írják meg a «Fogadó» szerkesztő-ségének, hogy közölhesse.

A főpincérség anyagi körkérdései körül lévén szó, gondolkozzék minden érdekeltektől szaktárs a legelőszóbb védekezési eszközről.

Az új győri pincér-egylet.

(Választmányi ülés)

A győri pincér-egylet életében nevezetesen fordulatot képez a január 20-ki közgyűlés. Az akkor választott új vezetőség ugyanis programjával tüzte ki, hogy az eddigelé éppen, hogy csak letéző, de céljának és hivatásának kevésbé megfelelő öreg egyletből egy a mai kor szelleméhez méltó modern intézményt alkot. A győri egylet tevékenységére valló az a körülmény, hogy tagjai érdekében még annyira sem ment el vagy rendezkedett be, hogy elhelyezésükről gondoskodott volna. Hagyta a dolgokat folyni, amint folytak, míg maga az egylet nem folyt be sem jobbra, sem balra, éppen úgy, mint legelőbb az eddig létező egyleteinknek, amelyek korhaladással, változó viszonyokkal ugyancsak vajmi keveset törődtek.

A győri pincér-egylet új vezetősége ezen a szomorú állapotban akar segíteni. Maga elé tüzte, hogy mindenekelőtt az egyleti ingyenes elhelyezőt állítja föl, míg ezenkívül arra nézve kíván intézkedni, hogy a pincérség érdeke minden téren érvényesüljön és minden tekintetben védelemben részesüljön. Az egylet vezérei főfeladatuknak tekintik ezeken kívül a jöhmivevő tudalunai pincérségnek a győri pincér-egylet körül való csoportosítását, nevelését és művelését.

A vezetőség egyebeknél még megtette a kezdő lépéseket, amennyiben megválasztása után azonnal több egyleti alapszabályt szerzett be, melyekhez közt mintául a «Nagyvárad pincér-egylet» alapszabályait vette. Ebben a szellemben és értelemben alakítja át és terjeszti föl új jóváhagyásra az alapszabályokat, melyeknek visszaérkezéig is aként intézkedik a helyezkedés tekintetében, hogy tagjait kez alatt helyezi el. László József elnök erre különösen is figyelmeztette a febr. 10-ki ülésen a tagokat, és Dénes Miklós, az egylet agilis jegyzője az egylet nevében ezután is fölkeri a győrhöz közeli és a dunántúli városok üzletlajdosait, úgy szintén a főpincéreket, hogy helyváltozás esetén keressék föl a győri pincér-egyletet. A győri pincér-egylet elnöke: László József elnök (vendég), és Dénes Miklós jegyző körül Móríz Mihály, Csukovits István, Varga János, Tóth Sándor, Zsolnai János, Pöck G. stb. mind olyan férfiak es-

portosulnak, akik tett-készségük és tehetségükkel biztosítják megvalósulását a vezetők azon mondatának, hogy a győri pincér-egylet nem volt, hanem lesz! —

A győri pincér-egylet f. hó 10-ki választmányi és r.-ülését a következő tudósításunk számból be:

*

A győri pincér-egylet e hó 9-én, este 11 órákor a László-vendéglő külön helyiségében választmányi- és egyuttal rendes-ülést tartott, az egyleti tagok nagy számának részvétele mellett. Az ülésen a választmányi és rendes tagokan kívül jelen voltak: Bihar Jenő, a «Dunántúli Hirnapl» szerkesztője (és tiszteletbeli pincér); és Flor Győző, a «Fogadó» szerkesztője. Az ülést László József elnök nyitotta meg, miután a jelenlévőket szíves szavakkal üdvözölte. Mindenekelőtt megemlítette, hogy Ruff Andor, a «Győri Napló» szerkesztője, aki az ingyenes helyezkedés ügyében a vendéglős ipartársulathoz intézendő memorandummal nem lehetett készen, az ülésen közbéjött akadályok miatt nem jelenhetett meg. Ezután elrendelte a mult ülési jegyzőkönyv fölolvását és hitelesítését, melynek megtörténtével az alelnökségről lemondó, Takáts Jenő vendéglősnek még a mult ülésen fölolvastott leveléről emlékeztet meg, ami új alelnök választását (és a mai ülés egybevívását) tette szükségessé. László elnök — tekintettel arra a körülményre, hogy az egylet elnök- és alelnöke az üzletlajdosok közül választandó, — fölolvassa az alapszabályoknak egy idevonatkozó szakaszát, mely oly értelemben szól, hogy hasonló esetekben a választmány legelőbb tagja lesz alelnöknek előléptetve. Mindazáltal fölteszi a kérdést, hogy a tagok, rendes szavazás útján, vagy az idézett szakasznak megfelelően kívánják-e megjeitni a választást. Az ülésen megjelentek az utóbbi fogadták el a sorra került Moór Ferenc helyett, kinek nevében Móríz Mihály mondott le a rászó tisztségről, betekeskedésért hozták fel okul, — Csukovits István kiáltott ki a gyhangulag alelnöknek.

Dénes Miklós jegyző tett ezután említést a Nagyvárad pincér-egylet alapszabályairól, amelyhez hasonlóan kívánja módosítani alapszabályait a Győri pincér-egylet is; az ezzel egészen új alapokra fektetett egyletüknek legelőbb és legfontosabb feladatává teszi az ingyenes helyezkedést, melyet nemcsak Győr városa, hanem egész Dunántúltra óhajt kiterjeszteni. Megemlékezett továbbá a nemzeti alapon kultivált egyesület ama nemes céljáról, mely a pincérséget egybe forrasztva, a polgárságnak hasznos és számottevő részévé fogja tenni. Kívánatosnak tartja, hogy a működés ebben a szellemben, az egymásért való ténylegkedésben kezdődjék és haladjon előre. — László elnök szintén hasonló ut- és módok mellett képzeli a testületi működést, minek sikerét azonban a vendéglős ipartársulathoz intézendő

emlékirat elintézésével, illetve az ingyenes helyezkedés fölállításával látja; addig is, míg az egylet az elhelyezés jogát elnyeri, tagok figyelmét a kézalatti elhelyezésre hívja fel.

Ezután az elnök az egyleti pénzbeszedés megfizetését illető és ama kérdést teszi föl, hogy ezen teendő továbbra is a jelenlegi pénzbeszedő és elhelyező: Bauer Mihályra, akinek az egyleti ingóságok is őrizetbe vannak, vagy másra bízassék. Nézte, hogy amíg a módosított alapszabályok le nem érkeznek, Bauer teljesítse a pénzbeszedést. Dénes Miklós ellenzi a megfizetést és Bauert; aki 30 illetve 50 percentjét húzza a díjaknak, és ennek dacára teljesen elhanyagolta teendőjét, — nemcsak a pénzbeszedés megfizetését kívánja visszavonni, hanem a nála lévő egyleti ingóságokat is elhozatni javasolja. Egyben Klausz Márton, vasúti vendéglői éthordó ajánlja pénzbeszedésre, aki ezt a teendőt 15 %-ók és az ő garanciája mellett fogja elvégezni. Dénes jegyzőnek ezen indítványát Varga János és Tóth Sándor hozzászólása után az ülés egyhangulag elfogadja.

Ülés ezután Lenárti I. és Polgár László tagoknak 4 illetve 18 korona betegségit segélyt szavazott meg.

László elnök bejelenti, hogy a Kossuth a.-társaság a többi egyletek közt a pincér-egyletet is fölkeri a március 15-ki ünnepségen való részvételre; melyre nézve többen az egyletnek a tavalyi pompá-ann sikerült fölronulását ajánlották, amit az ülés kevés módosítással, elnök hozzászólásával, elfogadott és Dénes jegyző indítványára Bihar Jenő szerkesztőt kérte föl az egyleti tagokhoz intézendő meghívó megszerkesztésére.

László elnök ezután az ülést szép szavak kíséretében berekesztette.

KÜLÖNFELE KÖZLEMENYEK.

Előfizetőinkhez.

Tisztelt előfizetőinket, kiknek a mai számmal postautalványt mellékelünk s előzőleg levelelbeli megkeresést küldtünk, kérjük, hogy esedékes előfizetési díjaikat szíveskedjenek postafordultával beküldeni, mert a lapnak is kötelességek vannak. — *Jóbarátainkat és ismerőseinket* kérjük, hogy a «Fogadó» szíveskedjenek körükben terjeszteni. A «Fogadó» kiadóhivatala Budapest, VIII., Rakóczi-ut 13.

Hymen hírek. — *Fleischmann* Gyula a nagykőrösi Városi fogadóé társlajdosona, e hó 11-én eljegyezte Scheiber Mariskát, Scheiber Sámuel szaktársunk szép műveltségű leányát. — *Knappa* János szaktársunk, e hó 8-án vezette előtárhoz Bohm Bertuskát. Bohm József szegedi vendéglős nővérét. — *Fellner* Gyula (F. Kiss Lajos) a M. V. és Kérés Ipar szerkesztője és kiadója, e hó 15-én esküszik örök hűséget Pollák Linuskának. A szerelmi szép frigyet kötö kolle-

gánkat gratuláljuk. — **Pollák** József, helyszerző iroda- és a Marilla kávéház társtulajdonosa és hó 8-án tartotta esküvőjét. **Löffler** Ilonkával, **Löffler** Ignác, az abonyi Kossuth fogadó tulajdonosa hájas leányával. — **Gombár** István főpincér február 23-án tartotta egybekelését **Bessenyei** Erzsike kasszanyonnyal, **Bessenyei** J. tekintélyes iparos leányával, **Hevesen**. — **Hantzmann** János fővárosi vendéglős szaktársunk március 1-én vezette ottárhöz **Matsek** Terez kasszonzót, **Matsek** József óbudaí főkértész leányát.

Ujabb spekuláció a vendéglősök rovására. A sörkارتell szövetségeseinek multikori tanácskozásáról már adtunk hírt. Akkor arról volt szó, hogy a főfölt tanácskoztak, miként lehetne a sört *olcsóbbá* tenni. Megjegyeztük akkor, lehetetlennek tartjuk ennek a szándékának komoly voltát, mert éppen az ellenkezőről van tudomásunk. Most **Hagenmacher** a budafoki sörgyáros, **Köbányán** is épít sörgyárt és állítólag kijelentette a kartell előtt, hogy ha adnak neki is sörvágatot, akkor ő is belép a kartellbe. Ez magyarul annyit tesz, hogy a kartell adjon vagy engedjen át neki vendéglősöket, kiknek kizárólag csak egyedül ő szállíthat sört és azoknak a kartell többi tagjai nem szállíthatnak. Mi ugy tudjuk, hogy **Hagenmacher** is benn van a kartellben és a világgá bocsájított ama kacsá nem más, mint **Hagenmacher** üzleti reklámja. — A vendéglősöket, mint látszik a kartell maga közt felosztja, lenyűgözi és rabzsolgajává teszi és mikor az ugynevezett vagyonöröszással készen lesznek, akkor közös megállapítással felemelik a sör árat Vajjon be-
latják-e végre szakköreink, hogy mennyire megváltás volna reájuk nézve, ha a sörkارتell oldalba rugthatnak — önálló vendéglős sörgyárt létesítésével?

Március 15-ke. A győri pincér-egylet az idén is a tavalyhoz hasonlóan ünnepli meg március 15-ét. A Kossuth asztaltársaság fohívására az egylest és hó 10-én elhatározta, hogy az egylet tagjai zászlójuk alatt testületleg kivonulnak. Az ünnepi beszédet **László** József elnök fogja mondani. **Dénes** Miklósnak, mint az ünnepély egyik agilis rendezőjének, a zászló díszes szallagja rendezőbehozatala és az egyleti tábla elkészítése stb. fardozásáért köszönetet szavaztak. Az egylet egyébként tagjaihoz külön meghívokat intézett, melynek sorai ily szavakkal zárodnak: — „Egy magyar pincér nem kell kéri, önként eljön március 15-ének ünnepére.

Remek gazdálkodás. Mint olvasóink tudják, **Wampetics** a főváros tulajdonát képező állatkerti nagyvendéglős bérletét bő per utján volt kénytelen kimenni. Meglett állapítva az is, hogy ebből a bérletből nem a fővárosnak, hanem **Wampetics**nak volt — haszna. Előnyös szerződése volt és azt kihasználta. Most azonban újabb bérlet vette kezdetét és

ismét **Wampetics** kapta meg évi 16,000 korona bérét, noha **Wurglics** Vilmos 10 éves szerződéssel évi 24,000 korona bér ajánlt meg és ezenkívül 200,000 kór. beruházást akart létesíteni, miből 100,000 koronát szárlt épültre szánt, ami a bérlet lejártával a főváros tulajdonába szállt volna. **Wurglics** ezen ajánlatát a városházán nem vették figyelembe, noha azt még tavaly április havában adta be. **Wampetics**nak kétség-telenül szerencséje van, — más kérdés azonban, hogy szabad-e így gazdáikodni a fővárosnak, mikor nyakig van a deficitben és 8 % os pótdávóval akar a főváros lakosságának kedveskedni. Ebből mindenesetre botrány lesz, mely talán kifogja deríteni, hogy milyen jogcimen részesül előnyben az egyik vendéglős a másik fölött. . . .

Vigalmak. — **Budapest**en az „I. II. III. ker. vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata a m. hó. utólagjár tartotta zártkörű táncvigalmát a budai vigadó termeiben. A budaiak balja az eddigiekhez hasonlóan kitűnően sikerült. A vigalom a székes fővárosi vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata, **Janura** Károly elnök stb. vál. és r. tag által volt képviselve.

A „**Budapesti pincér-egylet**“ az „Egyetértés“ sport klubbal együttesen rendezett f. hó 5-iki balja kitűnően sikerült. Az eredmény messze fölülmúlta a várakozást. A vigalom **Schubster** Ernő, **Bokros** Károly, **Takáts** János, **Lukács** János, (az utóbbi bepesti szall. vend. ipartársulata képviselőben) stb. vendéglősök voltak jelen. A bal szépeit kellemesen lepletk meg a „Littke pezsgős cég“ ajándékat képező gyönyörű táncrendek. A vigalom reggeli 7 óráig tartott.

A „**Kolozsvári pincér-egylet**“ tagjai mint eleve jeleztük holnap, március 16-án tartják jótékony célú táncvigalmukat a Központi fogadó dísztermében. A Nagy Gábor, **Tauszig** Alajos, **Gráf** János, **Kikaker** Boldizsár, és **Feszt** József vednőkségevel tartott vigalomnak eleve is kitűnő sikert jósolnak.

A **borvizsgáló-bizottság** kiegészítése. Tudnivaló, hogy a kereskedelmiügyi miniszter azt a borvizsgáló-bizottságot egészítette ki, amelyek csak akkor vizsgál, mikor valamelyes borpancsolót feljelentenek. A dolog komikuma pedig az, hogy többnyire bormagykereskedőket neveznek ki és azok közt egy nyugalombá vonult szállodást, kinek ugyancsak nagyon minimális szakértelme lehet a bor felől. A **budapesti** bizottság elnöke **Wartha** Vince, egyetemitanár **vegvész**; a **kolozsvári** bizottság elnöke **Béldi** Ákos gr. nyugalmazott főispán, — mindenesetre kiváló borszakértő. A kolozsvári tagok között helyet foglal Nagy Gábor fogadós szaktársunk és szőlőtermelő. Anyi bizony, hogy **actív vendéglős**, mintha szándékosan tennék, — mellőzik az ilyen funkcióban. De feltehető az is, hogy a bizottságnak levő borkereskedők önmaguknak nem fognak kellemetlen-

kedni, holmi haszontalan borvizsgálóttokkal.

Becsületsértési pör. **Iház** György, a „Vendéglősök Lapja“ szerkesztője, lapunk szerkesztőjét, **Flór** Győzöt utjevkor, a Kaszás nagyvendéglősben, ebéd közben, a lapokban folyt tollharcból kifolyólag sértésekkel illette, mely miatt lapunk szerkesztője rágalmazási és becsületsértési pört indított. E hó 12-én volt a pör tárgyalása a markó-utcai büntető járásbírósnál, ahol **Flór** Győző jogi képviselője: dr. **Gyenes** Manó ügyvéddel jelent meg. A beidézett tanak közül ifj. **Bierbauer** Antal főpincér volt jelen. **Iház** György **Wiener** Gy. járásbíró kérdésére kijelentette, hogy ő, nevezett napon, még szilveszter éjszakáról lévén, lehet, hogy a sértő nyilatkozatot tette. bár nem emlékszik rá, am ha mégis tette, sajnálja, és bocsánatot kér. Lapunk szerkesztője e kijelentésben megnyugodott s miután a vádló ügyvédje (dr. **Gyenes** M.) díja viselésében közösen állapodtak meg, a bíróság épületét kibekülvé hagyta el.

Érettségizett vendéglősök. Vendéglős-kávé szakiparunkban nem ritka az érettségizett ott olyan kávé vagy vendéglős, kik szakképzettség tekintetében is első helyen állanak. Így pl. érettségizett és tisztiz vizsgázott: **Kaszánický** István, ismert esztrádi vendéglős szaktársunk, míg **Deutsch** Béla, a szentesi vasuti vendéglős kitűnő gazdaja, most ünnepli érettségének 10-ik évfordulóját. Miskolc, mint értesülünk, ugyancsak most tette le érettségizett, kitűnő sikerrrel, az ismert **Kováts** Ferencné vasuti vendéglőse fia: **Kováts** Rezső, ki azután nyomban az üzlet vezetését is átvette. Hasonló sikert kívánunk ezen működéséhez is.

Pör a cigányzene miatt. A magyar jogszolgáltatásban eddigelő piratlan jogi kérdésben döntött a napokban a legfelsőbb bíróságunk. Azt a kérdést kellett elődöntenie, hogy a kávéház vagy vendéglői cigányzenéért felelőssé tehető-e vendéglős vagy kávé, ha a cigányzenészek védtet zenedaralokat adnak elő. Erre az adott alkalmat, hogy **Petanovits** J. fővárosi vendéglős egy ismert kuplé, cigányzenészek által történt előadása miatt, **Zipszer** és **König** zeneműkiadó cég, akit ez időszert a kérdéses kuplé kizárólagos előadása fogja megilleti, jogbitórlási perbe fogta. A kir. törvényszék a zeneműkiadónak adott igazat azon az alapon, hogy a vendéglős mulasztás terhelte, mert a cigányzenészeknek szigorú műsort nem adott. A budapesti kir. ítélőtábla azonban magáévá tette a Budapesti vendéglősök ipartársulata ügyésze: dr. **Solti** Ödön ügyvédnek azt az érvelését, hogy a cigányzenével kizárólag a vendégek rendelkeznek, arra a vendéglős semmifele ingerenciáit nem gyakorolhat, ezért a kir. ítélőtábla zeneműkiadót keresetével elutasította. Így került az ügy a legfelsőbb bíróság elé,

mely a királyi ítéletből álláspontját erősítette meg és felpérest végleg elutasította keresetével. A döntést jogász és művész körökbe valamint a vendéglősök is érthető érdeklődéssel várták.

Apró hírek. — Közlekedés. Egy hunyadmezei vendéglős szaktársunk engedélyt kért, egy 8 üléses autóbóli járatásra V.-hunyad és Déva közt. A vitelji egy korona, és napoként nyolcszor közlekedne. Vallalkozó szellemű közlekedés e ténylet elismeréssel honoljunk.

Öngyilkosság. A nagyváradi „Kékek” kávéház tulajdonosa Steiner Jakab neje sz. Stern Frida m. hó 21-én a szoba ablak párkányára felakasztotta magát. Tettenéke oka ismeretlen. — **Jutalmul.** Ismeretünk M. Ipesti vendéglős macskazene esetét, akit az 500/0-os házbér emelése, mint a napilapok írták, Glück Vilmos Madách-utcai vendéglős biztatótól Glücknek most megtudták eljárását és beverték minden ablakát és ajtaját. — **Szerelemből.** Piffery Quidó milánói főpincér, Vitali grófnő éveikkel kezdett megszeretnie és nőül ment hozzá. A „szerelemből” költött frigy azonban nem volt boldog, amire Piffery főpincér durva természete adott okot aminek vége is Vitali grófnő 17 éves fia vetett véget, aki mostoha apját a napokban agy-mölte. — **Az elegáns nő.** Nizza egyik első fogadóháza letartoztatott egy nőt, aki mindig elegáns, sikkes és előkelő volt. Kiderített róla, hogy a legveszedelmesebb szálloda tolvaj. Most a tendörösök ízei — babarát. — **Elfújta a szél.** A svájci Góppenheimben, 1230 méter magas hegy lábán álló „kiránduló fogadó”, mely egy francia vállalat tulajdonosa, egy porriavával teljes erőszel, légnyomás — a szó szoros értelmében — elfújta. Sok fogadói vendég meghalt vagy megsebesült. A külföldi passzereok okuljanak, s a svájci életveszélyes hegyecsúsk helyett a mi Erdélyünk tündérszép bérceit és furdót szállják meg.

A csákornyai pesztergő, mely eddig közkereseti társaság tulajdona volt, részvénytársasággá alakult át. A részvénytőke 150.000 kor, amit 300 darab 500 koronás részvénytől fedeznek. A megválasztott igazgatóságban egyetlen egy szállodás foglal helyet. A gyár pesztergőt »animó» márka alatt hozza forgalomba.

Gsetfeles a lakodalmi vigalmakkal. Való tény és nem közönséges hangzatos, hogy a mi szegény iparunkat nemcsak a kinstár érdekér. . . . árgus szemekkel örökölő finácé, — hanem meg az ág is húzza. Olyan egyes esetek merülnek fel, amire senki sem gondol s ami az iparhoz tartozónak megint újabb kellemlenséget és terhet okoz. Ez az újabb s előre nem látott baj valami Schwarz Ignác által jön, ki egyébként Budapesten az izr. hit-közösségek egyik jól fizetett alkalmazottja, s aki szabad idejében és — bizonyára jövedelme gyarapítása végett — beutazza a vidéki lakodalmas házakat s »olesón és igen fenyesen» elvállalja a lakodalmi ünnepekkel tartását, ami persze az illető városok közer vendéglőseinek rovására megy. Köy történt ez a mult év ősz elején Győrött is, ahol az élelmes pesti Schwartz I. egy sopron-győri lakodalom lebonyolítását nyerte el. W. H. ottani régi és ugyancsak elegendő adó stb. terhet fizető vendéglős szaktársunk lépéseket tett az érdekét sértő ügyben, s **Erdárd Antal,** a győri vendéglős-ipartársulat elnöke el is járt vele az ille-

tékes helyen, ugyszintén a zsidó hit-közögnél, hogy legalább az hasson közre, hogy a helybeli vendéglős érdeke védessék meg az ilyen betolakodó idegenek kapzsága ellen. A hit-közögné ugyan nem tehetett semmit, jelen esetben, de a jövőre nézve kilátásba helyezte védelmét. W. H. szaktársunk, nem tehetvén üdvösebbet, — vidéki szaktársait kívánja figyelmeztetni, foihólván őket, hogy az előforduló új sérelmes eseteknél a körükben, esetleg létező vendéglős-ipartársulatok közbevetésével, azonnal járjanak el a vidéki zsidó-lakodalmakkal gseftelő Schwart I.-ok ellen.

E marasztalt ipartársulat aineök Annak idején megemlékeztünk lapunkban arról a harcról, mely az »Áradi pincér segélyző- és elhelyező-egyesület, valamint az ottani »Vendéglősök és Kávésok Ipartársulata» közt folyt az elhelyezés dolgában. Végre a pincéregylet ugyanazokat az elhelyezési-díjakat állapította meg, miket az ipartársulat táfarszerint szedett. A pincéregyletnek az iparhatóság ezt nem engedte meg és ennek folytán **Horváth Lajos** a pincéregylet volt elnöke azt kérte a hatóságtól, hogy tiltsa meg az ipartársulatnak is a szabályrendeletben megállapított díjaknál magasabb díjnak a szedését. Erre megindult a vizsgálat és megállapították, hogy az ipartársulat kihágást követett el és ezért az ipartársulat alelnökét, **Kovács István** 60 kor. bírságban, behajthatatlanság esetén 3 napi elzárásban marasztalta. Kötelezte továbbá, hogy 27 fétől jótalanul bezsedett 409 kor. elhelyezési-díjat végrehajtás mellett fizesse vissza az illetőknek. Így tehát a perpatvar egyik része be volna fejezve.

Uj óvodékbank A .Főpincérek orsz. óvodékleletli szövetkezete», melyben n-mesák főpincér és vendéglősök, hanem a rokon szakmák is nagy számban vesznek részt, szépen halad a befizetés felé. **Ferjesz Henrik** tükár ezont is fölkéri a szövetkezet vidéki bizalmi férfait, hogy a jegyzett részvényeket minél előbb sziveskedjenek beklüdeni.

Amikor a borralaló — zsarolás. Ennek minősítette a német Reichsgericht egy szálloda szolgájának azt az eljárását, hogy egy utasnak, aki valami olyan szolgálatát vette igénybe, amelyet rendszerint borralalóval honorálnak, de borralalót nem adott, kizárkását nem adta ki. Az ítélet kiemeli, hogy a borralaló önkéntes adomány, amelyet jogilag követelni nem lehet. Az a körülmény, hogy az utas tászkája kiadását peres uton is követelhetette, lényegtelen, mert a táska ideiglenes nélkülözése is az utasra nézve súlyos hátrányt képez.

Uj borszörő. Herczeg Sándor, csákornyai vasuti vendéglős szaktársunk új borszörő hozott forgalomba. Ez az újabbik, agyából készült és egy szakkal csak 20 koronába kerül. Közönségünk figyelmét foihívjuk az új szörőnek a mi számunkban között hirdetésére.

Giászrovai — Meixner Miklós, győri pincér hosszas betegség után e hó 6-án, 22 éves korában elhalálozott Temetésén, mely február 8-án történt, a győri pincér-

egylet testületileg vett részt. Az elhunyt ravatalára Meixner Mihály Royal fogadós, a Royal fogadó pincérkara és a »győri pincérkara» díszes koszorukat helyezték

Az ember táplálkozása.

V.

Az emberi háztartásban a növényvilágból származó élelmi szerek főforrása a szénhidrát szükséglet fedezése. Az szénhidrátok közül mint táplálóanyagok első helyen állanak a keményítőfélék, a másodikok a kukorikék. A növényi eredetű fehérjefélék alárendelt szerepet visznek táplálkozásunkban. Ertekesítésükéről és felhasználásukról később meg részletesebben szólnunk.

A növényvilágból származó élelmi-szereinkben ezen tápláló anyagok nem magukban fordulnak elő, amennyiben mindig cellulózban álló burokkal vannak védve. Ezen védőburok eltávolítása, megpuhítása, esetleg csak megprezgeszte a főcél, amit a különböző főzési eljárásokkal kívánunk elérni. Zamatos anyagok a növényi eredetű tápszerünkben a főzés alkalmával nem igen keletkeznek, míg inkább a sütes alkalmával.

Az állatvilágból származó élelmszereinkkel teljesen ellentétben a növényi élelmszerek főzése és sütése alkalmával éppen az eredetileg már meglevő zamatos anyagok (aromatica) megóvása okoz gondot és fáradságot. Ha a növényvilágból származó élelmszereinket csoportosítani akarjuk, akkor konyha-kémiai szempontból 3 csoportra oszthatjuk.

Az első csoportba azon növények sorozhatók, melyek részben vagy egészen azért kerülnek a konyhába, hogy belőlük szénhidrátokban dus eledelket készítsünk. Ide tartozik: a buza, a zab, a kukorica stb. meg a rizs és burgonya. Ezen termékek közül azonban csak a rizs és a burgonya kerül a konyhára természetes alakjában és éppen ezért szorítokozom ezen két termék összetételének közlésére. A többiek közül nyers-állapotban, feldolgozatlanul nálunk csak a kukoricával találkoznak a konyhában, annál fontosabb azonban a belőlük előállított liszt. Hasonlóképpen a nyers kukoricipával sem találkozunk, azonban annál jelentősebb szerepet viszik táplálkozásunkban a belőle előállított kukor. A második csoportba tartoznak azok a növényi termékek, amelyeknek fehérje tartalma is olyan tetemes, hogy azok gazdasági szempontból szintén igen fontosak. Ide tartoznak első sorban a hüvelyesek: bab, borsó, lencse, továbbá a gombafélék is, de ezeknek elfogyasztott mennyisége oly csekély, hogy mint élelmszerek alig vehetőek számba.

Harmaidik csoportba tartoznak a gyümölcsfélék: alma, körte stb. valamint az igazi, vagyis zöld főzélekek. Ezek — mint majd látni fogjuk — kevés kivétellel olyan kevés tápláló anyagot tartalmaznak, hogy főértéküket nem a tápláló voltukban kel keresnünk, hanem inkább

élvezeti cikkeknek tekinthetők és mint ilyenek esnek elbírálás alá. De ebben a tekintetben aztán elsőrendűek és sok tekintetben pótolhatatlanok, mert nem mindig a dus tápláló anyagot tartalmazó tápszerek adják meg a testi erőt a vére való változással, hanem azon ételek, a melyek első sorban izlesek és kellemes kinezésük s aromájuknál fogva ingert keltenek, amit rendszeren étvágyunk nevezünk.

Tulsók helyet igényelne, ha ezen

táblázat minden egyes adatát részletesen akarnám méltatni Figyelmes áttekintése alkalmával mindenki magától is érdekes következtetést vonhat le. Irányadóul azonban mégis néhány megjegyzést akarok hozzáfűzni. Így első sorban is megemlítem, hogy ezen táblázatos összefoglalás számadatai általában miképpen kell értelmeznünk. A táblázat számai, átlagszámok, azaz a szőlőnél például a cukorváltóban a 14-4% nem azt jelenti, hogy minden szőlőben 14-4% cukor

ben említett italokat nem a rendelkezésben előírt megnevezések alatt raktározza vagy hozza forgalomba;

e) ki bort oly vidék megjelölésével hoz forgalomba, mely vidéken az nem termett, illetőleg mely vidék jellegének megneve felel (lásd 4. §.);

f) ki bort oly szőlőfaj megjelölésével hoz forgalomba, amelyből az nem készült (lásd 4. §.)

6. §. Kihágást követ el és amennyiben cselekménye a büntető törvénykönyvek határozatai szerint súlyosabb büntetés alá nem esik, 25 főtől 300 főt terjedhető pénzbüntetéssel és két hónapig terjedhető elzárással büntetendő: ki a 2. §-ban említett mesteres bor készíti vagy gyártja,

Az okszerű pincekezelést illetőleg a végrehajtási rendelet szerint, okszerű pincekezelésül vagy okszerű borkezelésül elfogadatik minden oly eljárás, mely a bor minőségét javítja, a nélkül, hogy mennyiségét lényegesen szaporítsa, vagy oly anyagokat tenne bele, amelyek természetes borban elő nem fordulnak, vagy a bort természetes jellegéből kivetkőztetik (Végr. Rend. 2. §.)

Megengedettik tehát:

a) a bor szeszese tisztá vagyis legalább 95%-os szeszessel vagy borpalattal (tisztá cognakkal);^{*)}

b) savtalanító szerek alkalmazása szén-savas meső, káli);

c) hiányzó sav pótlása borkóvel, borkő-cavval vagy almasavval;

d) a bor derítése a szokásos ártalmatlan derítő szerekkel;

e) méréskelt (az elmélet s a gyakorlat által az újabb tapasztalatok nyomán elfogadhatónak jelzett csekély mértékű) kénezés, de csak mennymentes kénnel;

f) tisztá cukorneműk, vagy cukortartalmú anyagok, karamel, töppedt szőlő (mazsola) alkalmazása akár áterjesztést akár édesbor készítése céljából. E tekintetben azonban a tokaji borvidéken termett borok kivétel képeznek, amennyiben ezek cukrozása semmi módon sem engedetik meg (lásd fentebb 1. a) pont alatt);

g) élesztő használatá az áterjesztéshez

h) külföldie borok (természetes borok) keverése, összeházasítása. E szerint mindenféle természetes borokat szabad összeházasítani, viszont azon természetes borok gyantánál csak a természetes borok összeházasítása útján keletkezett borkeveréket szabad forgalomba hozni.

^{*)} Kivételre szánt boroknak fogyasztási adóval terhelt szeszszel való szeszesezése (vinrozására) az 1888. évi XXIV. t.-c. végrehajtására vonatkozó 1888. évi 45145. sz. a. kiadott pénzügyministeri utasítás 3. §-hoz tartozó A.) melléklet C) részében meghatározott eljárás szolgá irányadóul.

Mind kivételre, mind belföldi fogyasztásra szánt boroknak italmérészi adóval mentes szeszszel való szeszesezése (vinrozása) tekintetében eddig az 1892. évi XV. t.-c. végrehajtására vonatkozó és az 1892. évi 51015. sz. a. kiadott pénzügyministeri utasítás 34. §-ában szabályozott eljárás tartandó szem előtt.

Az élelmiszer neve	Savak	Légyen tartalma anyagok s fehérjék	Zsír	Légyentől mentes anyagok	Víz	Só, hamu	Cellulazé	
								s z á z a l é k o k b a n
Rizs	—	8.0	1.0	76.5	13.0	1.0	0.5	
Burgonya	—	2.0	—	20.7	75.5	1.0	0.8	
Száraz borsó	—	29.0	2.0	52.0	15.0	2.5	5.5	
Lencse	—	26.0	1.9	52.8	12.3	3.0	4.0	
Bab	—	25.3	1.7	45.3	13.8	3.1	7.8	
Champion gomba	—	3.7	0.2	3.5	91.3	0.5	0.8	
Kalarábé	—	3.0	—	8.0	86.0	1.0	2.0	
Sárgarépa	—	1.2	0.3	9.2	86.8	1.0	1.5	
Ugorka	—	1.2	0.1	2.2	95.2	0.4	0.8	
				cukor				
gyümölcs	alma	10.8	0.4	7.2	4.8	84.8	0.5	1.5
	szőlő	20.8	0.6	14.4	1.9	73.2	0.5	3.6
	körte	30.2	0.4	8.3	3.5	83.0	0.3	4.3

található; lehet ennél több és kevesebb is. Ezt a számot igen nagy mennyiségű elemzés alapján kapott számadatokból, mint középértéket számították. Bármennyire érthető is ez, azt hiszem talán mégsem volt fölösleges felemlíteni, mert a gyakorlatban ezen önként értendő dolgot igen gyakran szem előtt tévesztik az ilyen fajta gondolatmenethez hozzá nem szokottakélm.

Hogy egy ily számorsot kissé részletesebben méltassuk, lássuk pl. az első

A magyar bortörvény.*)

i) Végül meg van engedve minden oly művelet (mint a hevítés, sürités), mely a borok conserválására szolgál s melyvel idegen vagy ártalmas anyagok nem jutnak a borba.

Mind a must, mind a bor kezelésénél azonban az itt felsorolt anyagok és eljárások használása csak oly mennyiség erejéig, illetőleg csak oly mértékben engedetik meg, amely a normális bor természetes alkatrészét közti helyes arányt és összhangot nem zavarja meg. (Végr. Rend. 2. §.)

3. §. Oly természetes bort, melyhez külföldi mazsolaszőlő is hozzáadott, „tokaji”, „hegyaljai” vagy „szamorodni” elnevezés alatt forgalomba hozni tilos.

Pezsgőt, ürmöst, törkölybort (csiger, lőre) és gyümölcsbort csak ezen minőségüknek megfelelő elnevezés alatt szabad raktározni és forgalomba hozni.

4. §. Tilos a bort oly vidék megjelölésével forgalomba hozni, a melyen az nem termett, illetőleg a mely vidék jellegének meg nem felel.

Tilos továbbá a bort oly szőlőfaj

megjelölésével forgalomba hozni, amelyből az nem készült.

Különböző szőlőfajokból készült borok keverése esetén az összeházasított bor oly vidékinek, illetőleg olyan szőlőfajból valónak jelölhető, melynek tulajonyó fajborra szerint az tényleg megfelel.

A borvidékek beosztását a kereskedelemügyi minister a földművelésügyi ministerrel egyetértve rendeletileg állapítja meg. (Meg van állapítva).

5. §. Kihágást követ el és a mennyiben cselekménye a büntető törvények vagy a közegészségügyi törvény vagy szabályok szerint súlyosabb büntetés alá nem esik, 25 főtől 300 főt terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az,

a) ki a mesteresborok és készítésére vagy gyártására szolgálható anyagokat kifejezetten el célra való használatosság végett hirdeti vagy forgalomba hozza;

b) ki a 2-ik §-ban körülírt mesteresbor forgalomba hozza;

c) ki a 3-ik §. első bekezdésében említett borokat „tokaji”, „hegyaljai” vagy „szamorodni” elnevezés alatt forgalomba hozza;

d) ki a 3-ik §. második bekezdésé-

*) Lásd a „Fogadó” 4. számát.

Ha tehát valaki természetes bortörkölyborral, csigerrel, lörével vagy gyümölcsborral kívánna összeházasítani, azt teheti ugyan, de az így keletkezett keveréket már nem szabad természetes bor gyanánt forgalomba hoznia. Aki tehát például törkölybor természetes borral háziasítja, a keveréket is csak törkölybor gyanánt hozhatja forgalomba. Nincs megítélva a külföldi természetes boroknak hazai borokkal való összeházasítása sem; de mivel a külföldi borokat hazai bor gyanánt forgalomba hozni tilos, tehát csak olyan általános elnevezések alatt jöhet forgalomba, mint például: asztali bor, pecsénye bor, vörös bor stb.:

7. §. Az 5. és 6. §-ban felsorolt kihágások fölötti eljárásra és itellehozátra az 1890. évi XXXVII. törvényekben és az ennek alapján kiadott belügyministeri rendeletben megnevezett közigazgatási hatóságok, Horvát-Szlavonországban pedig az ugyanazon kihágások elbírálására hivatott közigazgatási hatóságok illetékesek.

Két egybehangzó büntető ítélet ellen is van fellebezésnek helye.

Az ezen szakaszban jelzett közigazgatási hatóságok Magyarország területén elkövetett kihágásokra nézve:

I. foku hatóságok:

a) kis és nagy községekben a járási főszolgabíró vagy az erre felhatalmazott szolgabíró;

b) törvényhatósági joggal felruházott városokban, valamint rendezett tanácsú városokban a rendőrkapitány vagy a tanács által e részben megbízott tisztviselő;

c) Budapest fő- és székváros mindenik kerületében az illető kerületi kapitány.

II. foku hatóságok:

a) vármegyékben az alispán;

b) törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanács;

c) Budapesten a főkapitány.

III. foku hatóság:

a) belügyminiszter,

A belügyminiszterhez, mint harmad-foku hatósághoz való fellebezésnek két egybehangzó büntető ítélet ellen is van helye.

A törvény többi szakaszai a büntető és egyéb eljárást szabályozzák.

ÜZLETI HIREINK.

Felgyemzetés. Azon előfizetőinket, kik a „Fogadó” a megjelenés utáni rendszeres időben meg nem kapják, kérjük, miszerint sziveskedjenek a kiadóhivatalt egy levelező-lapon értesíteni.

Győrött, az Erzsébet-kávéházat Németh Ferenc szaktársunktól megvette Köberl Sándor jónévi pinkafői vendégfő. Köberl szaktársunk a régi jónévi kávéházat saját tulajdonába e hó 16-án veszi át.

Blumenstädter Kálmán ismert fővárosi vendégfő, ugyanitt a Baros-utca 54. sz. alatt lévő vendégfőt megvette. Blumenstädter szaktársunk ez új üzletét a napokban vette át.

Balatonfüreden a Vild-féle nagyvendégfőt Szitts és Balika ismert fővárosi vendégfős szaktársaink megvettek. A nagy üzletet szaktársaink egész ujan fogják renoválni és berendezni.

Bátaszéken, a Wirth-féle Korona szállodát özv. Wagner Józsefné vette meg, aki jó konyhájával az üzlet jó nevét ugyancsak biztosítja.

Üzlet áthelyezése. Szentgyörgyi Sándor szaktársunk, a zuglói nagysör-csarnok volt derek gazdája, üzletét a VII. ker. Thököly-ut (Csömöri-ut) 163 sz. alá áthelyezte és azt a mai kornak megfelelő szép csinnal rendezte be. Kitűnő borai és konyhája üzlete jó híret és menétét biztosítja.

Lantos Adolf ismert fővárosi vendégfős Budapesten a Teréz-körúti Fischer-féle éttermet megvette s azt saját kezelésébe a napokban veszi át.

Nagy Sándor vendégfője. Szegeden, a Hagenmacher-féle étterem-sör-csarnoknak húzosabb ideig volt főpincér Nagy Sándor az ottani Schwartz-féle vendégfőt megvette. Új vendégfős szaktársunk a jónévi és menétét üzletét saját kezelésébe február elejéig vette át.

Szeredy József volt debreceni vendégfős, Budapesten a VII. Rotenbiller-utca 1 sz. alatti vendégfőt megvette és azt saját kezelésébe tulajdonába március 10-én vette át.

Thurzófüreden a fűrdői vendégfőt átvette Szeltmann Gyula, előnyösen ismert szakács, ki a fővárosban hosszú éveket át Szikszaynal mint főszakács működött. Szeltmann szaktársunk nemcsak vendégfője, de az ismert fűrdő nevét is nagyban fogja emelni.

Grosz Frigyes, a fővárosi „Munkácsy” kávéház tulajdonosa fivére a Károly-körúton lévő „Szeged város” címzett kávéházat átvette.

Karacsony D-zsö, a kecskeméti Karácsony Lajos vendégfőszaktársunk fivére és ismert főpincér örökörn megvette a Szentgyóthárd-Kethelyi nagyvendégfőt. Karácsony szaktársunk vendégfői üzletét saját tulajdonába febr. 1-én vette át.

Lukácsy Károly volt Kender-utcai új nevű vendégfős, a VI. Róza-utca 59. szám alatt lévő vendégfőt meg vette. Üzlete jó menétét szakavatottsága biztosítja.

Új vendégfős. Győrött a Royal kávéház r.-fizelepincére, Mary Endre, az ottani Kálvária-utcaiban lévő Vagner-féle vendégfőt kibérelte. Új vendégfőszaktársunk a jónévi üzletet augusztus 1-én veszi át saját kezelésébe. Kíváncsok sok szerencsét!

Makón a Nemzeti szállodát Lelek Istvántól Tóth István volt makói és

ismert alföldi főpincér február hó elejéig átvette. Sok szerencsét.

Végh János ismert fővárosi vendégfő, u. itt a VIII. ker. József-utca 56 sz. alatti vendégfőt megvette s azt saját kezelésébe e hó elejéig vette át.

Rónay Béla a nagykőrösi „Vigadó”-nak ismert vendégfő, az ottani „Cifra kert” néven ismert és látogatott Széchenyi liget nagy vendégfőt kibérelte, s azt saját kezelésébe, e hó folyamán veszi át.

Hantzmán János, Budapesten a Bálvány-utca 16. sz. alatti vendégfőt megvette, s azt termelőktől vett borával máris szép lendületbe hozta.

Szegeden a Deutsensmidt-féle Rákóczi kávéházat Kovács Mariska megvette s azt saját kezelésébe a mult hó folyamán vette át.

Saári István, a napokban vette át Budapesten a Baross-utca 123 sz. alatt lévő Kéner-féle vendégfőt. Saári István szaktársunk jó magyaros konyhájával és tiszta borával üzletét már is föllendítette.

Báestopolján a Kaszinó szállodát, Búcher L. újból, a mult hó elejéig saját kezelésébe vette át.

Kávés mint színház vállalkozó. Váradi Armin győri kávé s várososh kérvényt nyújtott be egy állandó „mozgófénykép- és kabaretszínház” létesítésére. A város Váradi szaktársunknak tervét elfogadta azon kérelmével kapcsolatban, hogy hasonló vállalatot 15 éven belül nem engedélyez. Vállalkozó kedvű kávé szaktársunk eme vállalatához sok sikert kívánunk.

Budapesten az V. ker. Váci-úton lévő Peterka féle vendégfőt özv. Szabó Józsefné, ismert vendégfősné vette át. Jó konyhájával és borával a régi üzlet jó menétét biztosítja.

Keresetnek. T. olvasónkat kérjük, hogy az alább kerestek-címek hollétét, kártársi szívesleg, a megutáni óhajokkal egy levelepon értesítsék.

Steiner Lipót, Balmazújvárosi szül. főpincér hollétét egy lev. lapon **Lefler Béla** fog, Debreceen (Hungaria kávéház) ker. tudatni.

Kamerger Gusztáv csapós hollétét egy lev. lapon tudassa saját érdekében **Aradi vendégfős-írtársulat** helyközölké iróadjával.

Horváth Pal, Kaszás (volt Muhr) nagyvendégfő volt főpincér hollétét egy lev. lapon ker. tudatni **Kálmán István** főpincér Szombatsely, Élté kávéház.

Viesinger Ferenc, Budapesten a IX. ker. Liliom-utca 9 sz. alatt: volt Miskely vendégfőt megvette s azt jó borával és konyhájával ugyancsak föllendítette.

Külföldi hírek: Zürichben a híres Stadthof szálloda gazdát cserélt. A szállodát 400 000 frankért vet'e meg az ottani „Union” szálloda volt tulajdonosa **Bauman J.** — **Danzigban** a forgalmass „Deutsches Haus” nagyvendégfőt eddigi bérloje Barse Nándor örökörn megvette.

Torma! Nürnbergi óriás messé, édes, hosszú, vastag gyökereken, saját termésű, métermázsánként 20 korona, 55 kgramm 6 korona, 5 kgramm 150 koronáért rendelhető **Keménynél, Regetruszka-Garbizogdányon.**

Helyváltozások. — Pásztor Andor szaktársunk e hó elejéig régi helyét, a mármarszagei Korona fogadó üzemeltetői állását uból elfogadta. *Vukán Lajos* a dévai „Fehér kereszt” fogadó fop. állását töltötte be. U. itt *Lenára István* ént. állást nyert. *Gerlei László* Úvidéken a Magyar nagyfogadó kávéház fop. állását foglalta el. *Kálmán István* Szombathelyen az „Élő kávéház” fop. állást töltötte be. *Fritz József* Miskolcon a Grand fogadó étterme fop. állását uból elfogadta. Győrött a Takács étterme fop. állását uból *Zsolnay János* töltötte be. *Mátys Gábor* a Hungaria kávéház r.-fizefop. állását foglalta el. *Simon Péter* a Royal fogadó sörcsarnoka fop. állását nyerte el. Az Erzsébet (Köberl) kávéház fop. teendőit továbbra is *Fleischmann József* teljesíti. Pápán a Hungaria kávéház fop. állását *Polgár Kálmán* és u. itt a Graf kávéház fop. állását *Rozman Gyula* foglalta el. Cegléden a Nemzeti fogadó fop. állását *Fekete Vince* tölti be. U. itt a Központi fogadón *Kováts Lajos* fop. működik. *Hübner Ignác* Nagykorösnön a Központi fogadó fop. állását tölti be. *Budó Sándor* székelykőföldön (nem Marosújváron) a vasuti vendéglő fop. állását tölti be. *Gamárdi Gyula* Földvárban (Erdély) a Berkovits vendéglőjén ént. alkalmazást nyert. Bekésbácsán a Nádor fogadó fop. állását *Szűcs Jenő* u. o. szobap. állást, *Pozsgay Ferenc* foglalták el. *Fehér Béla* Ersekújváron az Országn fogadó fop. állását foglalta el. U. itt a Nemzeti fogadó fop. állását *Weiszmann Ignác* töltötte be. *Csucs Pál* Szegeden az Európa kávéházban a r.-fizefop. és u. itt *Löwinger Félix* a s.-pincéri állásokat nyerték el. *Martinek Ferenc* Körmenen a *Lüllik* vendéglő fop. állást fogja betölteni. Zenlán az Eugen fogadó fop. állását *Benkó István* foglalta el. U. itt *Stampfel Árpád* m. énthördő és *Farago Gábor* m. r.-számozó működnek *Nagy Márton* Komáromban a Sport kávéház fop. állását foglalta el.

Pályázati hirdetésny.

A Máv. Kiskapus állomásán lévő vendéglő 1908. július 1-től számitandó három évre bérbe adatik. — Ajánlatok szabályszerűen helybevezerve és megfelelő bizonyítványokkal felszerelve március 31-én déli 2 óráig a Máv. közlekvári üzemeltetőségé általános osztályához (titkárság) címzve küldendő be. U. ott március 30-ig bántépnél fejében 600 (hatszáz) korona teendő le. A vendéglőre vonatkozó részletes föltételek a nevezett üzemeltetőség ill. osztálya (Emke palota II. em. 33. ajtó) tudhatók meg. (Kelt Kolozsvár, 1907. február hó 29-én.

Az üzemeltetőség.

Pályázati hirdetésny.

A Máv. Komárom állomásán lévő vendéglő 1908. július 16-tól számitandó öt évre bérbe adatik. Ajánlatok szabályszerűen helybevezerve és megfelelő bizonyítványokkal felszerelve április 15-én déli 2 óráig a Máv. Budapesti közlekvári üzemeltetőség titkári hivatalához címzve küldendő be. U. ott április 14-ig bántépnél fejében 600 (hatszáz) korona teendő le. A feltételek a nevezett üzemeltetőség fogalmi és kereskedelmi osztályában (Rákóczi-ut 3. l. em. 30. ajtó) tudhatók meg.

Az üzemeltetőség.

NYILT-TÉR.)*

Elismerő levél.

Tek. *Hercog Sándor* vasuti vendégül urnak *Csakornyai*
A küldött hozszióról igen meggyőző elővedve és igyekezni fogok kártársaimnak melegen ajánlani. Kérek postafordultalv két írástok küldeni. Tisztelettel **Gerősenő József**, vasuti vendégül, Zombor.

Tek. *Singer Antal* és fia urnaknak *Szeged*.
A nekem Önök által szállított 2 mahagoni tekeaszalt, ugy külszínre, mint minőségére nézve kitűnő. Fogadják a legzsinébb közöndemet s biztosítom, hogy egészet minden ösmerősömnek ajánlani fogom. Tiszteletök. —
Nyiregyháza 1907. **Róth Sámuel** kévés.

Eladó vendéglő.

A főváros közvetlen közelében (vasuti fővonal mellett) a budapestiek közkedvezt kiránduló helyén cinsosan berendezett vendéglő, lakóházzal együtt 18 ezer koronáért örök áron eladó. Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad.

Pályázati hirdetésny.

Az „Aradi pincér segélyező és elhelyező egyesít” az egyesít követőtől és iradvető állás betöltésére ezennel pályázatot nyit.

Ez állásra csak olyan pincérek pályázhatnak, kik a magyar és német nyelvet tökéletesen beszélők s a könyvnyvezetésben jártassággal bírnak. Járandóságok a bevételeknek 250-ka és 30 korona havi fizetés. Az iroda vezető minden az alapszabályok értelmében a választmányal egyetemben választás alá esik.

Beadványok, a bizonyítványok és egyéb okmányoknak másolatát 1908. évi március hó 28-áig beküldendők.
Aradon 1908 március hó 5-én tartott választmányi ülésünkönk.

Antalík János
alelnök

Hutlyán Ka'mán
titkár

EGYRŐL-MÁSROL.

Bőres tanácsmondások.

— Ézők az „Álmatlanokból” —

Kegyed, tisztelt Píllaf ur, azt írja nekem, hogy az egészségge nagyon megvan rongálódva s bajának oka, a lehető legnagyobb foka álmatlanság, amely több irányba hatolag, ugyancsak megkeseríti élete perceit, akárcsak egy kellemetlen anyós, s hogy ennek megfelelő szert kegyeskedjek ajánlani . . .

Píllaf urnak nem tudtam jobb szert ajánlani, minthogy lemosoltam és elküldtem az » Álmatlanok” házirendjének egy-két ís-át, a következők szerint:

1. §.

Az álmatlanság káros tünetei korunkban nemcsak a nyavalyakkal küzdő embereknek, de gyakran a legégykorúak is mutatkoznak. Sokféle a nyavaly, mely az álmatlanságot előidézheti, de az út most csak a legeszekebb megnevelés *fül-fog- és torokaját* említjük meg, melynek ugyan elejét vehetők ha minél későbbben nősülz, ha sakközöknek nem gubicsz, ha a főnépereknek nem maradás alá ha mentül kevesebb bonbonnal és tejes puliszkával táplálkozol és biztos szert találhatsz rá, ha belepzs az „Álmatlanok” törzsszámbára, ahol már régen bebizonyított tény, hogy megszűnik a fülbántalom, ha szépen szög a cimbalom, s elmulik a torokbajok, ha jó borral losogolodag.

Az ismert nyavalyakon kívül még sok más előidézheti az álmatlanságot: pl. az u. u. elöidézheti az álmatlanságot rendezett házi tisztelt anyós közbizonytűvel rendezett házi sportpartyak, s az ügyetlen cseledek és szobaparkok való kontaktus folytán előállott gyöncsökkal való jelentek igen nagy fokú izgatottságot eredményeznek. már pedig az előidézhatatlan, hogy a folgatott ember szemét kerüli az álom.

Az élefeleledejbajokban szenvedők számára alakult az Álmatlanok társasága.

1, 2, 3 stb. §-ok.

... Koteles az egyesületi tag a törzsszámba megjelenési és hangulatos dolgokat elöadná, minéhol legálabb fejter vékonyüllert-

terítőkz magába venni, lehetőleg gyors tempóban.

... Semmiféle magyarázatot nem tűrő értelemben alkalmazhatók a régi közmondások: *ha pénzid nincs, maradj otthon*, *miből kiindulva, tiltott események*, „*ausschreiben*”-re való dolgozás. Fízetés alól kibírvas, *potyázás* szigorúan tilos.

... Milyen dolog az előadónak nehezíteni azért, ha igaz „*történet*”-ből egy szót, se hisz el senki, mely esetben joga van előadónak minél távolabbi, vagy rég meghalt rokonnaira hivathatók. . .

Nota bene. Az „Álmatlanok” társasága Makón, a korona-fogadótán székel: elnöke: *Kossuth- és Fehértó-utcai Mágóri Sámuel*, mintudatója: *Batik Menyhért*, vendéglőse: *Vogel Péter*, fogadós és titkonnka: *Mayer Károly*. . . (főpincér). . .

Kölcson kenyér

Kovács Mariska, egy kisebb szegedi kávéház kávéfője, főpincér 100 kor. óvadékát követi, hogy a főpincér véletlenül 2 drb cigarettát a sajátjából adott a vendégnek, s a finánc rajta eszte, a pénzügyi hatóságnál letétbe helyezte.

A főpincér, mint értesültünk, a kávésnőt óvadék sikasztás miatt följelentette. — Ebből az alkalomból F. E. szegedi pincér szaktársunk azt veti föl, hogy ha már az a finánc folytonosan érezeti kellemetlenségeit a pincérekkel, miért nem terjeszti ki figyelmet — az egyenlőség szemponjából — a kúcsébrekre is? Az a kúcséber számtalan szegény vendégnek az utolsó garasát is képes kijátszani a zsebéből, s ebből sem állam, se más nem lát hasznát; fölhatja tehát a közfigyelmet ennek a kérdésnek a fölfolgatására, amivel ha más jó nem is, de az bizton elérhető, hogy a kúcsébrekre vonatkozó, folytonos jelentésekkel (a kölcson kenyér elvénél fogva) alaposan meg lehet — és kell is — keseríteni a fináncok perceit. . .

Diskurálás.

(Vendég és főpincér közt.)

Cs. alföldi város egyik fogadója étteremben a főpincérrel diskurálásba kezd, a törzsvendég, aki nyugalmazás főmérnök és a főpincérhez a stegnap hála-ra vonatkozó kérdéseket intéz. —
Főpincér: Annyi volt a vendég, mint a fölök. Csak ennél az egy asztalnál, (a nyole személyes sabonás asztalra mutat), valami 80-an ültek! . . .

Vendég: Hát akkor fogott sok ital? . . .

Főpincér: Fogott bizony!

Vendég: Eiment legalább is egy hektóval? . . .

Főpincér: (gondolkodva) . . . Ugy hiszem . . .

Szerkesztői üzenetek.

Azon előfizetők, akik a hozszián megzett levélkötő feleletet nem kaptak, a megfelelő választ igen rovatunkban találhatják. A szerk. üzenetekben csak előfizetőknek válaszolunk.

M- s Gy-gy. A kért alapanyagokat és az alakításra vonatkozó utbaigazításokat tegnap postával elküldtük. Együttel élünk az alkalommal (Mint Gundel János . . .) és a már előzöte sen ígért névsor beküldését kértük, ami

a készülő nagy címárnak szempontjából szikészes. Másik kérdésben most intézkédünk. — **Kaszás L. Bpest.** Az Eberhardtok 70 éves törökylébi eredő pütes (másfélszentes...) öveget szives köszönettel nyugtatjuk s hozzája azt a megjegyzésünket esztoljuk, hogy ennek minőségé az ugvevezett (és sokáig befalozott) „Grand Vin Roserac”-nek sok emeleti nagyágasság fölötté áll. Szives üdv! — **K. P. Andrényi** részlegre vonatkozó levelére a napokban válaszolunk. Addig is — a türelm rószakat fog hozni. Üdv! — **R. F. Bátaszék** Szives tudósításért hála köszönet és — üdvözlétnk. — **Sz. G. R.** Kérdésére bővebben levélben válaszolunk. Hasonló esetekben egyébként bárnikor késéssel intézkédünk. Szives üdv. — **M. — A. F.** Idei napitár és 906. Alm. féltáron, míg a 905 kiadványunkat (szakácskönyv) és három nyelvű szótárral kacsolt) díjtalan küldjük el b. címére. — **B. J. Keszthely.** Lapon küldött értesítést szives köszönettel honoráljuk. — **Sch. Gy. Fenyéd.** A Balaton, — Zug a vihar és — A fonvódi kis harang — című verseiben szép töpökön teléség látszik megnyilvánulni, ami azonban még eszeárlásra szorul. Ugyannyi székeség a rimék esemésséhonosszára törekedni s a verseket ráncha azar — mértékre szedni, úgy például, hogy a harang kongása a szivsigájjal ne jöjjön összeitközésbe és — viszont. Mikor pedig ezen előiras szerint újabb verseit megformálta. sziveskedjük azokat, alkalomadtán való közlés céljából ismét beküldeni. — **B. R. Piski.** Lapot, mi bizonyára utközeben vagy az ottani kézbesítésnél kalódotd el, újra küldtünk. Szives üdv! — **K. Sz. J.** F-képet I. után vissza küldtük. — **O. N. Zenta.** Jeltett Alm. ment. — jött értesítéssért szives köszönet. Üdv! — **Sz. G. Miskolc.** Ez a v-ügy a 909-kü Vend. Naptára „Pincér költök” útrába való E. előlő megtartottuk. Hasonló szives üdv! — **Felvitellek:** Ellettük a 904-kü „Vend. Naptár” részlegre azt hisszük — jól eszelekedtünk. Üdv! — **L. F. Sárográd.** A dologró értéstünk már cleve. há azért szives figyel-mel köszönettel nyugtatjuk. — **H. I. N. kőrös.** Kérdeztett címe: Vt., Arena-ut. 42. fsz. 1. sz. alatt van.

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a vendéglős, fogadó és főpincér kartárs urakat, miszerint április hó 1-ével egy új **fajta bor-szűrőt** hozok forgalomba. Ezen szűrő igen tartós anyagból készült, a szeszcsatornák igen jól tartják magukat benne és mindamellett hogy 1 zsákkal együtt csak **20 koronába** kerül, mégis napi **munkaképessége** 80—100 liter. Azon esetben, ha mégis megtörténne, hogy a szűrő a gyagyló készült része, — ami majdnem ki van zárva, — eltörne, úgy azt mindenkor **4 korona ellenében** megtértem. — Ezen szűrővel alkalmat nyujtok arra, hogy azt bárki magának beszerezhesse. — Kartársi üdvözléttel:

HERCÓG SÁNDOR
vasuti vendéglős, Csáktornya.

Makai kalbász

(Nyári szalám.)

Vendéglős és kocsmáros urak, akiknek kimerésre szánt jó boruk van, el ne mulasszanak rendelést tenni a lázlag készített és kitünően ízletes **makai (paprikás) kalbászból**, melyet külön-ként **4** és mím-ként **340** koronáért — 5 kilótól kezdve szállít —

VARGA ANTAL

vasuti vendéglős. M A K Ó.

Nyári vendéglőknek a makai kalbász egyik legkeresettebb fogyasztási cikke.

ELADÓ ÜZLET.

Nagyszalontán 32 év óta fennálló (10 éve újonnan épült) **szálloda és vendéglő**, mely igen jó forgalom és 8 utazási szolgái, **12.000 koronáért** örök árban (4000 korona teherrel) eladó Bővebb felvilágosítást nyujt **Schalling János** vendéglős, **Makó**. (Eszanád megye.)

Tekepálya készítő

ajánkozik új tekepályák készítésére és pályák kijavítására. Cim:

SZILÁGYI LÁSZLÓ

Budapest, VII., Ovoda-utca 37. I. 14.

ELADÓ VENDÉGLŐ.

Makón a piac-téren, a legforgalmasabb helyen egy **újonnan épült vendéglő** teljes berendezéssel jutányos árban, családi körülmények miatt eladó **Evi borfogyasztás 250 hektoliter**. Bővebbet **D. Nagy István** tulajdonosnál, **Makón**.

Házasság

céljából egy budapesti önálló üzlettel bíró keresztény, 34 éves vendéglős, hozzá illő keresztény hajadon vagy özvegyvel, kinek 10—15000 korona hozománya van, óhajtaná megismerkedni. Levelek **„Szőke vendéglős”** jelge alatt, Bpest, főpostai postarestanto kéréstelek.

Jelentés.

Szabadkán a Bors Mihály-féle „helyezközlő-iroda” vezetése átvette **FARKAS ISTVÁN**.

Egy jóforgalmu kávéház

nagy kereskedelmi városban, modern berendezéssel és egy egész külföldi és új berendezési villanyos mozgófénykép-színházal együtt, melyeknek szerződések 1/2 évig tart, csaldái okok miatt eladó. Házbér 2400 frt. Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal nyujt. 2—3

Szálloda és mozgóképes kávéház eladás.

80 ezer lakóval bíró alföldi nagyforgalmu városban, az állomással szemben lévő szálloda a városban egyedül engedélyezett és nagy jóvedelmét hajtó **mozgóképes nagy kávéházzal** együtt más vállalat miatt eladó. Véltoelhez szükséges nyolcezer korona. Fővilágosítást nyujt a „Fogadó” kiadóhivatala. 1—2

Eladó nagyvendéglő

Fűszegymarton (Békésmegyében) igen jóforgalmu acetylen világításra berendezett **„Zöldfa vendéglő”** vendéglőszobákkal, nagy táncteremmel, egyéb szükséges mellékkeliségekkel, igen jól megtöltött jégveremmel elátva, az összes felszereléssel együtt — örökörön eladó. Bővebb felvilágosítást ad 1—4 **KUGLER JÁNOS** Fűszegymarton.

Eladó szálloda.

Nagy alföldi városban, egy új és modernül berendezett szálloda, nyolc szoba, kávéház, étterem, mely telér és forgalmas paraszt-kocsmával eladó. **Vételár:** 16-ezer korona. **Evi bér:** 3600 korona. Cim a „Fogadó” kiadóhivatalában. 1—4

Üzletáthelyezés.

T. ösmerőseimet és a n. é. közönséget szívesen értesitem, hogy volt **„Zuglói nagy sörasmornok”** üzletemet a VII., **Tökölly-ut** (Csömör-ut) **163. sz.** alá áthelyeztem és azt a mai kor igényeinek megfelelő modern kényelemmel rendeztem be.

Kitünő tisztelettel (szives viszontlátásra) **SZENTGYÖRGYI SÁNDOR** nagyvendéglős. 1—3

Ismert fürdőknek

most épülő előkelő társadalmi Klubjával kapcsolatos vendéglője és kávéházára szakképzett egyén, ki lehetőleg a magyar és német nyelven kívül a francia nyelvet is ismeri, — **vezetőnek** kerestetik. Az üzlethez (mely nyári és téli) 4 ezer kor. szükséges. Bővebb fővilágosítással szolgál a Fogadó kiadóhivatala 1—3 (108)

BIZTOS ALAP

ÚJÍTÓ FRISS SZAKEMBEREK ZAMAT. ELISMERÉSE.

REMÉK ILLAT. KIVÁLÓ APRÓGYÖNGY.

HATMANTOS FRANCOZ MŐSZER. NAGY GONDAL MEGVÁLOGATOTT BORK.

REMEK ILLAT. SZAKSZERŰ KEZELÉS.

KIVÁLÓ APRÓGYÖNGY. SAJÁT MINTA SZERŰ SZŐLŐBIRTOK.

ANDRÉNYI MÁRKUSZON SEC ARAD